

**Акт
візуального обстеження**

14 березня 2025 р.
дата (д.м.р.)

с. Верхня Жужманівка
місце

Молодший науковий співробітник КЗ «Центр охорони та досліджень пам'яток археології» Полтавської обласної ради Філонченко Володимир Володимирович.

(посада, прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) особи, що проводить моніторинг)

Найменування об'єкта культурної спадщини, дата утворення (датування), дата та номер рішення про занесення пам'ятки до Реєстру (про взяття на державний облік відповідно до законодавства, що діяло до набрання чинності Законом), охоронний номер, вид, тип, категорія:

Група курганів I Рублені могили (у складі 13 (10) насипів) біля с. Верхня Жужманівка Кременчуцького району, IV тис. до н.е. – I тис. н.е. епоха енеоліту, бронзового і раннього залізного віків, Рішенням № 247 виконкому Полтавської обласної ради від 23.04.1984 р. та Наказом Міністерства культури України № 323 від 18.04.2017 р., додаток 2, п. 21 занесена до Державного реєстру нерухомих пам'яток України як пам'ятка археології місцевого значення, охоронний номер 4843-Пл.

Місцезнаходження:

Область: Полтавська

Район: Кременчуцький

Територіальна громада: Козельщинська

населений пункт (категорія та назва) село Верхня Жужманівка

район населеного пункту (за наявності): за 4,016-4,377 км на північний схід (азимуту 57-66°) від приміщення Солоницької сільської ради, за 0,100-0,341 км на північ та захід від північно-західної та західної околиць с. Верхня Жужманівка.

адреса (тип та назва вулиці, номер будинку)

GPS координати (визначені особою, що складає акт) центральної точки та межі насипів (датум WGS 84), встановлені за результатами обстеження:

№ n/n	Мах висота (м)	Розміри, Ø, (м)	Стан насипу	S, га	Координати умовного центру (датум WGS 84)	
					N	E
1	2,3	37x42	Овальної в плані форми розораний курган зі стрімкими полами, з відносною висотою понад 2 м.	0,1381	49° 09' 55.9507"	33° 47' 36.2898"

2	1,6	46	Округлої в плані форми розораний високий курган, з чітко розпізнаваними полами.	0,1729	49° 09' 52.1441"	33° 47' 44.2939"
3	0,5-0,7	33	Розораний невеликий курган над краєм схилу.	0,0852	49° 09' 48.0404"	33° 47' 42.1597"
4	0,2	16	«Пляма» материкового викиду від решток насипу.	0,02004	49° 09' 54.7100"	33° 47' 33.7270"
5	0,2	12	«Пляма» материкового викиду від решток насипу.	0,01127	49° 09' 55.3568"	33° 47' 33.4844"
6	0,2	22	«Пляма» материкового викиду від решток насипу.	0,03788	49° 09' 58.6863"	33° 47' 35.7400"
7	0,2	11	«Пляма» материкового викиду від решток насипу.	0,01035	49° 10' 9.0773"	33° 47' 41.1241"
8	0,2	16	«Пляма» материкового викиду від решток насипу.	0,02004	49° 10' 10.0951"	33° 47' 42.3287"
9	0,3-0,4	25	Дуже сильно розораний курган.	0,04892	49° 10' 11.6219"	33° 47' 44.9158"
10	0,2	14	«Пляма» материкового викиду від решток насипу.	0,01534	49° 09' 54.3389"	33° 47' 35.1580"

Вказані географічні координати визначені за допомогою навігаційного приладу RTK GPS/GNSS приймач Leica GS07 + Leica CS20

Територія пам'ятки та зони охорони (стислий опис): Кургани споруджені на краю мисоподібного округлого підвищення плато лівого корінного берега р. Псла – лівої притоки р. Дніпра, висотою 124,5 м над рівнем Балтійського моря та близько 55,5 м над його заплавою. Розташовані на північний захід та захід, за 0,1 – 0,3 км від села, на розораному масиві угідь земель запасу.

Номер та дата рішення про визначення (затвердження) меж території та зон охорони пам'ятки:

межі території та зон охорони пам'ятки – Група курганів I Рублені могили, с. Верхня Жужманівка, обліковою документацією не визначені. До затвердження науково-проектної (науково-дослідної) документації з визначення меж та режимів використання території пам'ятки встановлюється за межами населеного пункту 300 м навколо неї або від її орієнтовного географічного центру (центроїда) (підпункт 1, пункту 3, Стаття 14¹ Закону України «Про охорону культурної спадщини»).

Підстава проведення моніторингу: моніторинг пам'ятки археології здійснювався відповідно до запиту Глобинської окружної прокуратури (від 14.02.2025 року) щодо здійснення кримінального провадження № 42024172010000021 від 08.07.2024 р. за ознаками кримінального правопорушення передбаченого ч. 1 ст. 197-1 КК України, з метою підтвердження чи спростування факту недотримання вимог земельного законодавства при передачі у користування земельної ділянки, що може належати до земель історико-культурного призначення.

Опис стану об'єкта культурної спадщини або території, що охороняється (просторові характеристики об'єкта; опис території, на якій знаходиться об'єкт; сучасне використання; оточуюче середовище; перелік негативних чинників (загроз), що позначаються на долі об'єкта за наявності; загальна оцінка стану: добрий, задовільний, незадовільний, аварійний): Група курганів займає надсхилля пануючого над широким околом пагорба плато й є висотною домінантою округи, за 0,081 – 0,905 км на північ – північний схід від нагірної частини асфальтованого автопід'їзду до села. У її складі нараховується 4 кургана та 6 «плям» решток знищених оранкою невеликих насипів (над одним – кількома похованнями) висотою 0,10 – 2,20 м і діаметром 9 – 45 м, що розташовані у двох скупченнях ланцюжком по вісі північний схід – південь – південний захід, на відстані в 0,7 км. Північну частину групи утворюють чотири майже знищені оранкою кургани за №№ 7 – 9, що тяжіють до північно-західної околиці села, південну – скупчення невеликих насипів на захід від села (№№ 4 – 6, 10) навколо двох великих курганів (№№ 1 – 2) заввишки 1,6 – 2,2 м. Дещо на південь від них (за 0,17 км) знаходиться ще один розораний курган (№ 3) висотою 0,7 м. Всі насипи інтенсивно розорюються. На захід від курганів №№ 1 та 4 вздовж схилу розташована заорана заглибина (0,3 – 2,9 м) рекультивованого на початку 1980-х рр. кар'єру, який діяв упродовж 1950-1960-х рр. Цей кар'єр знищив прилеглий до насипу № 1 курган заввишки близько 1,4 м та, за свідченнями старожилів, рештки насипу майдану.

Негативні чинники, що впливають на стан пам'ятки:

Багаторічне використання під товарне сільськогосподарське виробництво (розорювання) та дії ерозійних чинників надали дещо видовжених форм курганним насипам № 1-3, 9. На момент обстеження у березні 2025 року насипи курганів № 4-8, 13 є повністю розораними насипами, які простежуються на поверхні ріллі «плямами» світлого кольору з домішками материкового суглинистого ґрунту. Грабіжницькі розкопи відсутні.

Зважаючи на негативні чинники, стан пам'ятки археології місцевого значення – незадовільний.

(зазначаються норми Закону або інших нормативно-правових актів, державних стандартів, норм і правил у сфері охорони культурної спадщини, що регулюють відповідні відносини)

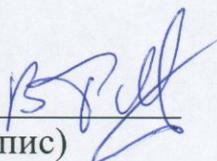
Відповідно до частини першої, другої та шостої статті 17 Закону України “Про охорону культурної спадщини” (далі - Закон) передбачено, що пам'ятка, крім пам'ятки археології, може перебувати у державній, комунальній або приватній власності. Суб'єкти права власності на пам'ятку визначаються згідно із законом. Усі **пам'ятки археології**, в тому числі ті, що знаходяться під водою, включаючи пов'язані з ними рухомі предмети, є **державною власністю**.

На сьогодні територія пам'ятки археології місцевого значення – Група курганів I Рублені могили с. Верхня Жужманівка знаходиться в межах земельної ділянки: 5322084903:03:001:0006 (площа 50.1044 га) – ділянка належать до комунальної власності, землі сільськогосподарського призначення Солоницької сільської ради Козельщинської територіальної громади Кременчуцького району Полтавської області. Площа пам'ятки в межах ділянки становить близько 0,56 га.

(за наявності інформація про порушення Закону, інших нормативно-правових актів про охорону культурної спадщини, державних стандартів, норм і правил у сфері охорони культурної спадщини)

Додатки: 4 картосхем, 14 фото загального виду.

Молодий науковий
співробітник Комунального
закладу «Центр охорони та
досліджень пам'яток
археології» Полтавської
обласної ради

(підпис)

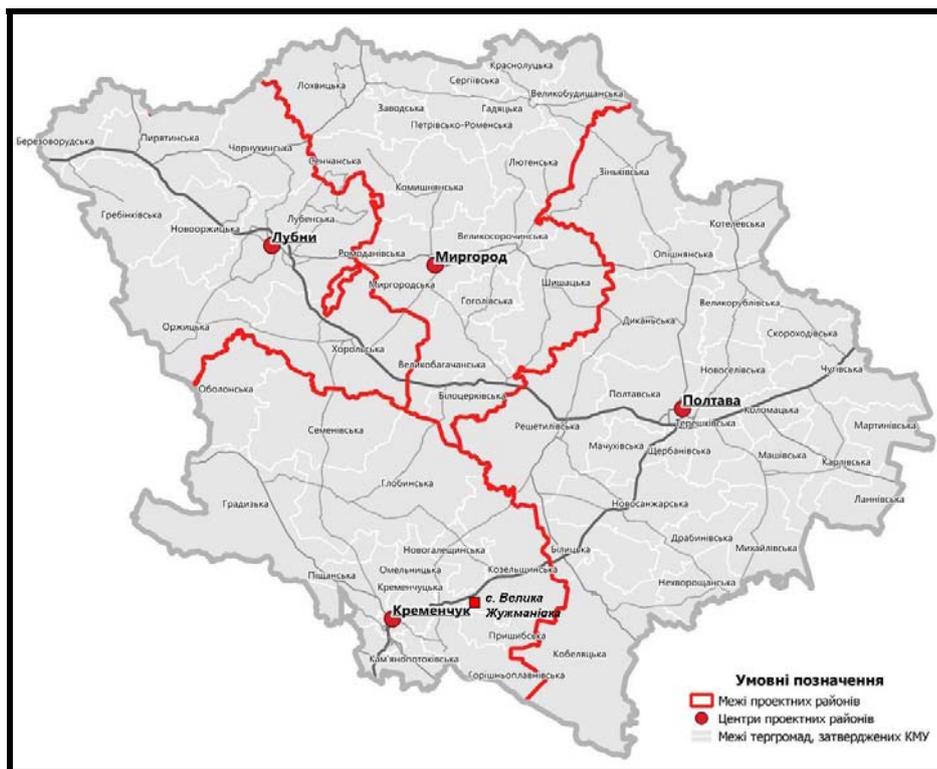
В.В. Філонченко
(П.І.Б.)

{Акт візуального обстеження в редакції Наказу Міністерства культури та інформаційної політики № 158 від 01.03.2024, з урахуванням змін, внесених згідно з Наказом Міністерства культури та інформаційної політики № 244 від 28.03.2024}

ІЛЮСТРАЦІЇ

I.1. Картографічні матеріали

I.1. Верхня Жужманівка, с., Козельщинська ТГ, Кременчуцький район, Полтавська область. Група курганів I Рублені могили. Загальна картосхема місцезнаходження с. Верхня Жужманівка на території Полтавської області.

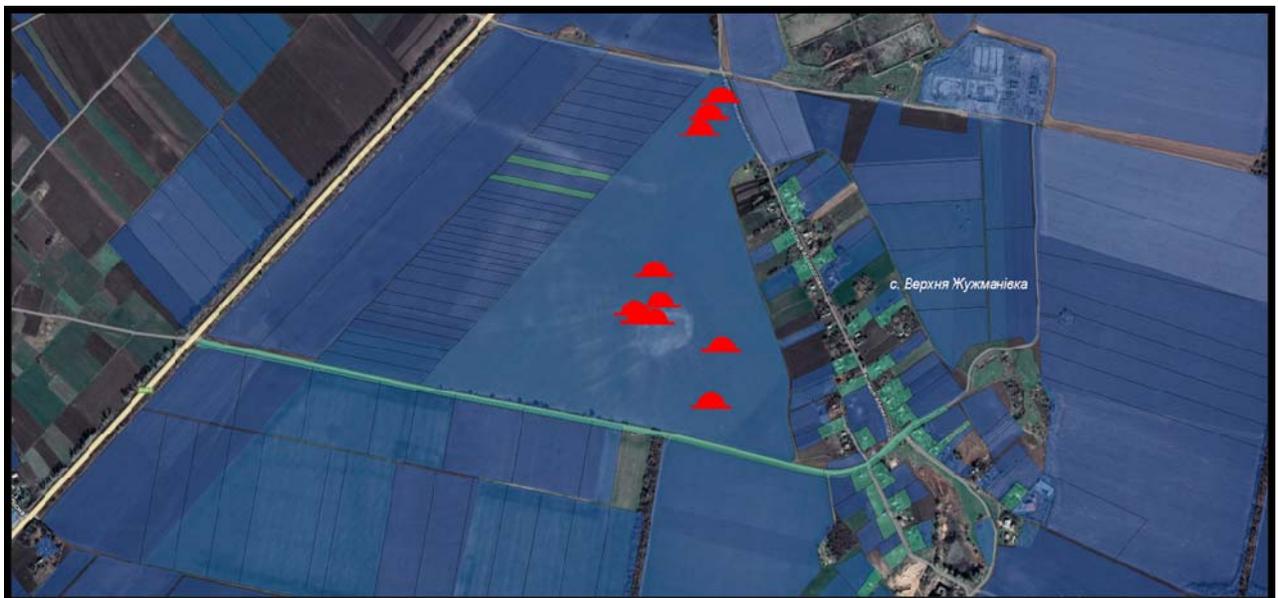

I.2. Верхня Жужманівка, с., Козельщинська ТГ, Кременчуцький район, Полтавська область. Група курганів I Рублені могили. План розташування на карті. Основа: М-36-104-Г. Сушки. М 1:50 000. Сост. По мат-лам съёмки 1953 г. Обновл. В 1982 г. Генеральный штаб. Изд. 1983.

І.3. Верхня Жужманівка, с., Козельщинська ТГ, Кременчуцький район, Полтавська область. Група курганів І Рублені могили. План розташування на космічному знімку Bing.

І.4. Верхня Жужманівка, с., Козельщинська ТГ, Кременчуцький район, Полтавська область. Група курганів І Рублені могили.

Схема розташування групи курганів в межах земельних ділянок.

II. МАТЕРІАЛИ ФОТОФІКСАЦІЇ

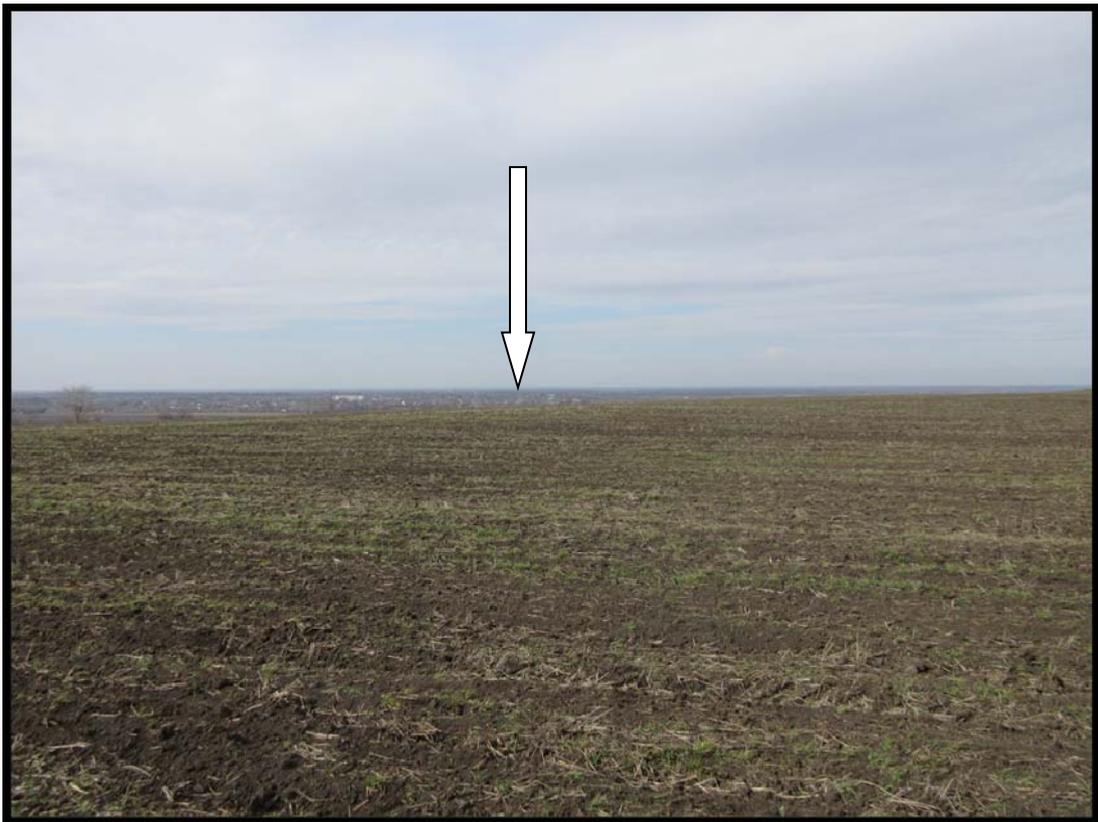

**II.1. Верхня Жужманівка, с., Козельщинська ТГ, Кременчуцький район,
Полтавська область. Група курганів I Рублені могили.**
Курган 1. Вид з південного сходу. Фото В.В. Філонченка, березень 2025 р.

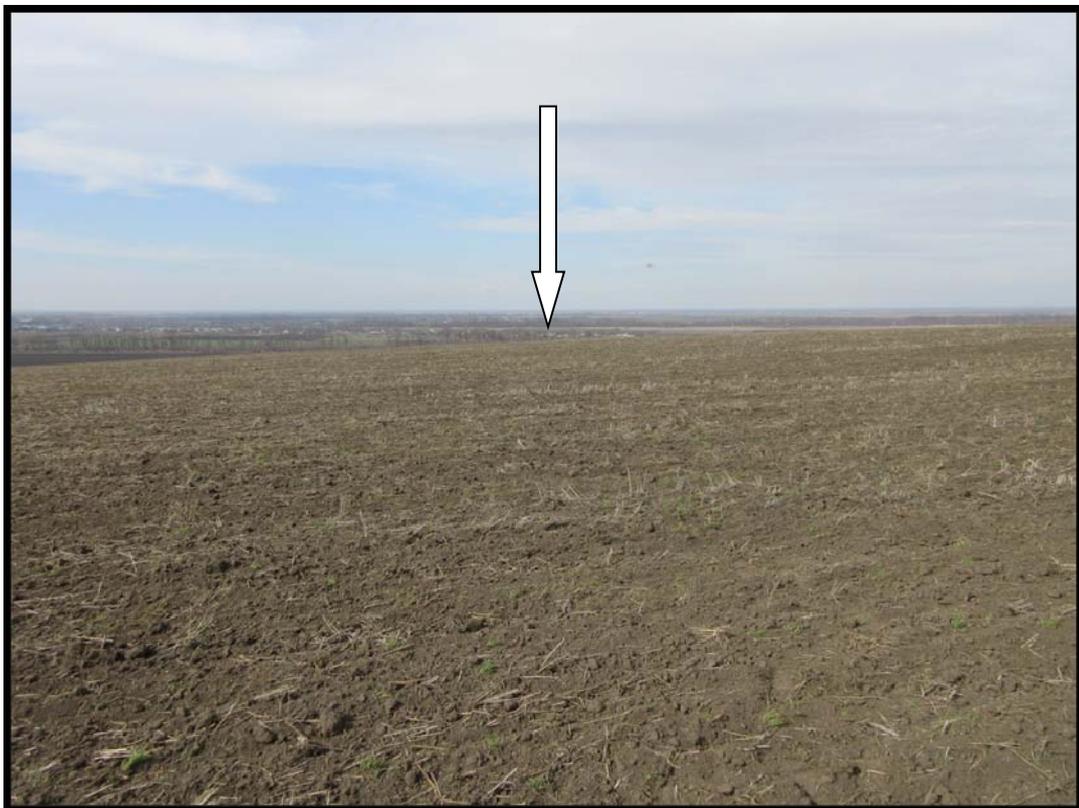

**II.2. Верхня Жужманівка, с., Козельщинська ТГ, Кременчуцький район,
Полтавська область. Група курганів I Рублені могили.**
Курган 2. Вид з півдня. Фото В.В. Філонченка, березень 2025 р.

**П.3. Верхня Жужманівка, с., Козельщинська ТГ, Кременчуцький район,
Полтавська область. Група курганів І Рублені могили.
Курган 3. Вид зі сходу. Фото В.В. Філонченка, березень 2025 р.**

**П.4. Верхня Жужманівка, с., Козельщинська ТГ, Кременчуцький район,
Полтавська область. Група курганів І Рублені могили.
Курган 4. Вид з південного сходу. Фото В.В. Філонченка, березень 2025 р.**

**П.5. Верхня Жужманівка, с., Козельщинська ТГ, Кременчуцький район,
Полтавська область. Група курганів І Рублені могили.**
Курган 5. Вид з північного заходу. Фото В.В. Філонченка, березень 2025 р.

**П.6. Верхня Жужманівка, с., Козельщинська ТГ, Кременчуцький район,
Полтавська область. Група курганів І Рублені могили.**
Курган 6. Вид з півночі. Фото В.В. Філонченка, березень 2025 р.

**П.7. Верхня Жужманівка, с., Козельщинська ТГ, Кременчуцький район,
Полтавська область. Група курганів І Рублені могили.
Курган 7. Вид з півдня. Фото В.В. Філонченка, березень 2025 р.**

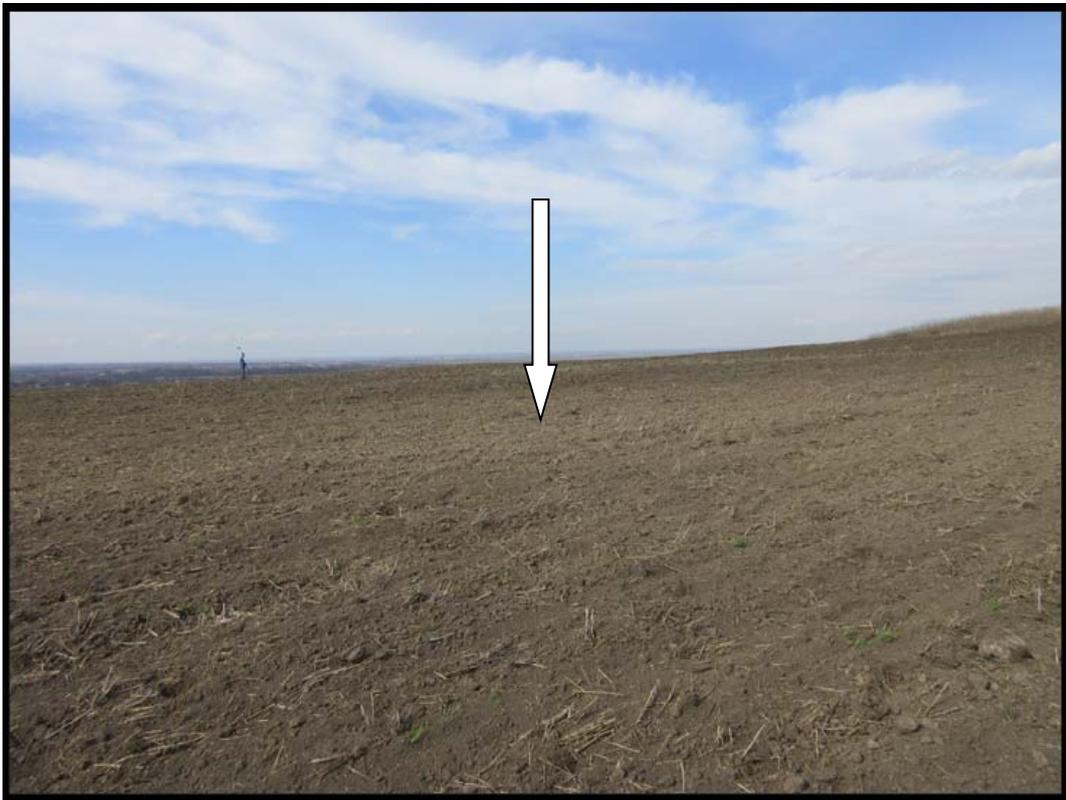

**П.8. Верхня Жужманівка, с., Козельщинська ТГ, Кременчуцький район,
Полтавська область. Група курганів І Рублені могили.
Курган 8. Вид з півдня. Фото В.В. Філонченка, березень 2025 р.**

**П.9. Верхня Жужманівка, с., Козельщинська ТГ, Кременчуцький район,
Полтавська область. Група курганів I Рублені могили.
Курган 9. Вид з півдня. Фото В.В. Філонченка, березень 2025 р.**

**П.10. Верхня Жужманівка, с., Козельщинська ТГ, Кременчуцький район,
Полтавська область. Група курганів I Рублені могили.
Курган 10. Вид з південного сходу. Фото В.В. Філонченка, березень 2025 р.**

III. НЕГАТИВНІ ЧИННИКИ

III.1. Верхня Жужманівка, с., Козельщинська ТГ, Кременчуцький район, Полтавська область. Група курганів I Рублені могили. Насипи курганів 1, 3 та наслідки розорювання. Вигляд зі сходу. Фото В.В. Філонченка, березень 2025 р.

III.2. Верхня Жужманівка, с., Козельщинська ТГ, Кременчуцький район, Полтавська область. Група курганів I Рублені могили. Наслідки розорювання. Вигляд з півдня. Фото В.В. Філонченка, березень 2025 р.

III.3. Верхня Жужманівка, с., Козельщинська ТГ, Кременчуцький район, Полтавська область. Група курганів I Рублені могили. Загальний вид групи зі слідами оранки та залишками сільськогосподарських насаджень, вигляд з півночі. Фото В.В. Філонченка, березень 2025 р.

III.4. Верхня Жужманівка, с., Козельщинська ТГ, Кременчуцький район, Полтавська область. Група курганів I Рублені могили. Сліди підрізки насипу кургану № 2 сільськогосподарською технікою. Вид з заходу. Фото В.В. Філонченка, березень 2025 р.

